

občina krško

Številka: 351-261/2016

Datum: 18. 2. 2019

3. / **5.**
seja / točka

Zadeva: **Predstavitev stališča Občine Krško glede načel skupnega odlaganja NSRAO**

Predlagatelj: **mag. Miran Stanko, župan Občine Krško**

Pripravil: **Oddelek za urejanje prostora in varstvo okolja**

Poročevalec: **Mitja Kožar, vodja Oddelka za urejanje prostora in varstva okolja**

Postopek sprejemanja: **Predlog za sprejem sklepa ...**

Matično delovno telo: **Odbor za okolje in prostor**

Predlog sklepa: **Občinski svet sprejme Sklep o stališču Občine Krško glede načel skupnega odlaganja NSRAO**

mag. Miran Stanko, l.r.
župan

Priloga:

- predstavitev stališča Občine Krško glede načel skupnega odlaganja NSRAO z uvodno obrazložitvijo in predlogom sklepa;

OBRAZLOŽITEV

1. Razlogi za sprejem in pravna podlaga

Vlada Republike Slovenije je dne 30. 12. 2009 sprejela Uredbo o državnem prostorskem načrtu za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na lokaciji Vrbina v občini Krško (Uradni list RS, št. 114/09 in 50/12) (v nadaljevanju Uredba), ki je pričela veljati 15. 1. 2010. S to uredbo je v skladu z Odlokom o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04 in 33/07 - ZPNačrt) in Uredbo o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04 in 33/07 - ZPNačrt) sprejela državni prostorski načrt za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) na lokaciji Vrbina v občini Krško. Uredba določa: načrtovane prostorske ureditve, območje državnega prostorskega načrta, pogoje glede namembnosti posegov v prostor, njihove lege, velikosti in oblikovanja, pogoje glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro, merila in pogoje za parcelacijo, pogoje celostnega ohranjanja kulturne dediščine, ohranjanja narave, varstvo okolja in naravnih dobrin ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, pogoje varovanja zdravja ljudi, etapnost izvedbe prostorske ureditve, druge pogoje in zahteve za izvajanje državnega prostorskega načrta, dopustna odstopanja ter območja prostorskih ureditev, za katera bodo prostorski izvedbeni pogoji določeni po sprejemu državnega prostorskega načrta.

Občina Krško je bila v postopku sprejemanja državnega prostorskega načrta vključena v postopek kot lokalni nosilec urejanja prostora. V postopku so bile s strani Občine Krško podane smernice, opredelitve, stališča, pripombe na gradivo...

Stališča Občine Krško do načrtovanih rešitev so bila redno posredovana pripravljalcem prostorskega načrta. Prav tako je Občina Krško predala pripravljalcem več dokumentov, s katerimi je sledila varovanju javnega interesa Občine Krško.

Ključni omenjeni dokumenti so bili tudi vselej predmet obravnave in sklepanja Občinskega sveta Občine Krško. Poleg podanih smernic za načrtovanje in soglasja k sklenitvi protokolov med Občino Krško in pristojnimi ministrstvi, ki so vezani na umestitev NSRAO v občini Krško je Občinski svet jasno zavzel stališče, da se dopušča umestitev jedrskega objekt za trajno odlaganje nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, ki nastajajo v Republiki Sloveniji. Slednjo zahtevo je Vlada Republike Slovenije tudi nedvoumno povzela v veljavni Uredbi.

V mesecu januarju 2019 je potekala 12. seja Meddržavne komisije Meddržavne komisije za spremljanje izvajanja Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo, kjer je bilo predstavljeno delo Koordinacijskega odbora, ki ga je imenovala komisija na predhodni seji. Koordinacijski odbor je sestavljen tako iz slovenskih kot hrvaških strokovnjakov, ter je zadolžen, da na strokovni ravni pripravi skupen predlog rešitev za odlaganje NSRAO.

Koordinacijski odbor je predlagal štiri načela za reševanje skupnega odlaganja in sicer:

1. Skupno odlagališče mora biti varno za prebivalstvo in okolje.
 - a. Varno mora biti danes in v prihodnosti, blizu lokacije in daleč od nje.

- b. Obe državi prispevata in zagotovita varnost.
2. S skupnim odlagališčem obe državi rešita problem odlaganja vseh svojih nizko in srednje radioaktivnih odpadkov.
Poleg odpadkov iz NEK tudi:
- a. Odpadke iz skladišča v Brinju pri Ljubljani.
 - b. Odpadke iz skladišč na Hrvaškem.
3. Prispevek posamezne države mora biti manjši, kot pa bi bila cena ločenega odlagališča za lastne odpadke.
- a. Logično je pričakovati, da bo cena enega odlagališča manjša, kot vsota cen dveh ločenih odlagališč.
4. Pri gradnji in obratovanju morajo enakovredno in enakopravno sodelovati slovenske in hrvaške organizacije, v skladu z 9. členom meddržavne pogodbe NEK.
- a. Projekt morata skupaj voditi obe državi.

Glede na to, da po našem mnenju posamezna načela predstavljajo bistvena odstopanja od pogojev, ki jih je v preteklosti zahtevala Občina Krško in so tudi povzeta v veljavni Uredbi smo v začetku februarja Ministrstvo za infrastrukturo pisno obvestili o stališču Občine Krško glede načel skupnega odlaganja NSRAO.

V dopisu smo izpostavili, da je Republika Slovenija sopolisnica konvencije o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki (Zakon o ratifikaciji Skupne konvencije o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki (MKVIGRO) (Uradni list RS, št. 7/99). Podpisnice so se s podpisom konvencije zavezale, da se bodo izogibale prelaganju pretiranih bremen na prihodnje generacije, prav tako pa so izrazile prepričanje, da je treba radioaktivne odpadke, če je to skladno z varnostjo ravnanja s takšnim materialom, odlagati v državi, v kateri so nastali.

Ministrstvo smo tudi ponovno opozorili, da je bila Občina Krško prav tako v času do sprejetja DPN za odlagališče NSRAO močno vpeta v iskanje primerne lokacije za odlagališče. V tem času je bilo v javnosti v ospredju tudi vprašanje odpadkov iz NEK, ki pripadajo hrvaškemu delu proizvodnje električne energije. Stališče javnosti je bilo, da mora Hrvaška svoje odpadke iz NEK odpeljati in jih shraniti na ozemlju Hrvaške. Prav tako pa je bilo odprto vprašanje ostalih radioaktivnih odpadkov, ki nastajajo na ozemlju republike Hrvaške. Zavzeto je bilo odločno stališče, da v odlagališču NSRAO v Vrbini ne sme biti odpadkov iz Republike Hrvaške.

Občinski svet Občine Krško je v končni fazi postopka sprejema DPN omilil stališče in sprejel možnost, da se v Vrbini shranijo tudi hrvaški odpadki iz NEK, nikakor pa se ni strinjal s tem, da bi v Vrbino vozili odpadke iz Republike Hrvaške, kar je tudi v nasprotju s prej omenjeno konvencijo. Občina Krško je s tem namenom v času javne razgrnitve dopolnjenega osnutka DPN podala pripombe in jih posredovala na Ministrstvo za okolje in prostor, s katerimi je izrecno zahtevala, da se na območju odlagališča NSRAO odlagajo le odpadki, ki nastajajo v Republiki Sloveniji.

Takšno stališče je bilo potem povzeto tudi v Uredbi o državnem prostorskem načrtu za NSRAO Vrbina, in sicer v petem členu te uredbe.

Podali smo jasno stališče, da glede na navedeno Občina Krško drugega načela Koordinacijski odbora ne podpira in mu nasprotuje.

Prav tako je bilo podano mnenje glede četrtega načela. V Republiki Sloveniji velja pravni red, po katerem se izvajajo tudi javna naročila. Nuklearna elektrarna Krško je v skladu z Zakonom o javnem naročanju zavezanec za izvajanje javnih naročil. Skladno z omenjenim zakonom naročnik nima možnosti vpliva na izbor izvajalcev in s tem na vnaprejšnjo delitev 50:50 pri izbiri izvajalcev. Javni razpisi, ki bodo izvedeni z namenim izvajanja investicij bodo predmet javne objave, kjer pa lahko svoje ponudbe oddajo vsi kvalificirani izvajalci del.

Občina Krško je podala jasno stališče, da glede na navedeno smatra, da je četrto načelo Koordinacijskega odbora neizvedljivo.

Dopis Ministrstvu smo zaključili z informacijo, da bomo v zvezi z načeli, ki jih predlaga Koordinacijski odbor Meddržavne komisije, to temo uvrstili na dnevni red 3. redne seje Občinskega sveta, ki bo konec februarja 2019, saj smatramo, da gre za bistveno odstopanje od pogojev DPN, ki so za lokalno skupnost zelo pomembni, zato je prav, da se s tem seznaní Občinski svet.

2. Cilji in načela

Podati jasno stališče Občine Krško do načel za reševanje skupnega odlaganja NSRAO, ki jih predlaga Koordinacijski odbor Meddržavne komisije.

3. Ocena finančnih in drugih posledic

Stališče nima posebnih finančnih posledic.

4. Predlog Občinskemu svetu

Glede na navedeno predlagamo, da se Občinski svet Občine Krško seznaní z načeli za reševanje skupnega odlaganja in sprejme Sklep o stališču Občine Krško glede načel skupnega odlaganja NSRAO.

Pripravil:

Oddelek za
urejanje prostora in varstvo okolja
vodja oddelka:
Mitja Kožar

Predlagatelj:

mag. Miran Stanko
župan

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - ZLS-UPB2, 27/08 - odločba US RS, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odločba US RS, 11/18 - ZSPDLS-1 in 30/18) in 16. člena Statuta Občine Krško (Uradni list RS, št. 13/16 - uradno prečiščeno besedilo in 79/16) je Občinski svet Občine Krško, na . seji, dne 2019, sprejel

S K L E P

o stališču Občine Krško glede načel skupnega odlaganja NSRAO

I.

Občinski svet Občine Krško se je seznanil z načeli za reševanje skupnega odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, ki jih predlaga Koordinacijski odbor Meddržavne komisije za spremljanje izvajanja Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo.

II.

Občinski svet Občine Krško:

- a) ne podpira drugega načela Koordinacijskega odbora in mu nasprotuje,
- b) ne podpira četrtega načela Koordinacijskega odbora saj ni skladen s slovensko zakonodajo.

III.

Občinski svet Občine Krško zahteva da se aktivno in odgovorno nadaljuje izvedba načrtovanih ureditev skladno z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na lokaciji Vrbina v občini Krško.

Občinski svet Občine Krško prav tako zahteva izpolnitev in realizacijo protokolov in dogovorov, podpisanih zaradi umeščanja odlagališča NSRAO na območje občine Krško, kar predstavlja pomemben lokalni interes in tudi pogoj Občine Krško za pridobitev uporabnega dovoljenja za obratovanje odlagališča NSRAO.

Med omenjene protokole spadajo:

- Protokol o financiranju obnove gradu Leskovec (Šrajbarski turn), 2008;
- Protokol o informiranju javnosti in zagotavljanju sredstev za izgradnjo širokopasovnih omrežij v občini Krško zaradi umeščanja odlagališča NSRAO, 2008;

- Protokol o medsebojnem sodelovanju pri umestitvi odlagališča NSRAO v prostor in o zagotavljanju sredstev proračuna RS za sofinanciranje projektov ureditve komunalne infrastrukture na območju občine Krško, 2008;
- Protokol o ureditvi medsebojnih odnosov pri nameravani izgradnji nove cestne povezave Krško - Brežice, 2007, v delu, ki se nanaša na območje občine Krško.

IV.

Sklep začne veljati naslednji dan po sprejetju.

Številka: 351-261/2016

Datum:

mag. Miran Stanko
župan